

نقش ICT در بهره‌وری اقتصادی فرزانه عرب

چکیده:

در جریان رشد اقتصادی، تغییرات تکنولوژیک نقش مهمی ایفا می‌کنند. تغییرات تکنولوژیک در پیوند با تحول روشهای تولید است که منبعث از نوآوری و استفاده از روشهای نوین در تولید می‌باشد. تغییرات تکنولوژیک سبب افزایش بهره‌وری کار، بازدهی سرمایه و سایر عوامل تولید می‌شود

افزایش توان و سرعت "تولید اطلاعات" (Information Produce)، ارزان شدن نسبی قیمت خدمات نرم‌افزاری و رایج استفاده از سیستم‌های کانیزه باعث بوجود آمدن نظام‌های اطلاعاتی بهینه و دسترسی سریع و آسان به اطلاعات، امکان انجام محاسبات و مبادله داده‌ها با سرعت بسیار بالا و در پهنه جغرافیایی وسیع‌تر و دسترسی مشترک و همزمان به منابع اطلاعاتی شده است. این تحولات، باعث ایجاد تغییرات اساسی در نحوه کسب و کار از جمله پدید آمدن "تجارت الکترونیکی" (Electronic Commerce) و تجارت‌های در تریبا با فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات و صنایع مربوط شده است. در این شرایط، نه تنها هزینه تولید خدمات اقتصادی کاهش می‌یابد بلکه افزایش کارایی تجاری و انجام مبادلات به روشهای الکترونیکی باعث افزایش ارزش افزوده و سود بنگاهها شده است.

وجود انگیزه‌های مضاعف در خصوص کاهش هزینه‌ها، افزایش درآمدها و ارتقاء بهره‌وری، سبب می‌شود که بنگاهها، سودهای بدست آمده را به سرمایه‌گذاری تبدیل کنند. این موضوع در کنار ایجاد صنایع تولیدی و خدماتی جدید در اقتصاد، می‌تواند فرصتهای شغلی جدیدی را در اقتصاد بوجود آورد. بنابراین، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند با عنوان فعال کننده و محرک بخش‌های دیگر عمل نماید. این مبادله یا تغییر که در سازمان تولید از طریق خودکارسازی فرآیندهای تولید و کارآمد سازی آنها و تحول در مبانی تصمیم‌گیری و ارتباطات و نهایتاً ایجاد روحیه نوآوری بوجود می‌آورد، می‌تواند پتانسیل فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی در جهت شتاب بخشیدن به توسعه اقتصادی و ارتقاء سطح زندگی مردم و از سوی دیگر، پافشاری جوامع بین‌المللی بر اهمیت بهبود دسترسی به فناوریهای مذکور (به خصوص در کشورهای در حال توسعه) قابل ملاحظه است.

منابع:

- بختیاری، صادق (۱۳۸۰). چالشهای جدید بازار کار: تأثیر IT بر اشتغال. مجموعه مقالات همایش نقش IT در اشتغال، تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی.
- بخشعلی، صفی‌الله (۱۳۷۵). بررسی نقش تکنولوژی در ارتقا سطح بهره‌وری (بررسی موردی شرکت تولیدی قوه پارس). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده اقتصاد.
- سپهری، محمدرضا (۱۳۷۰). نقش سرمایه‌های انسانی و افزایش بهره‌وری شغلی. مجموعه مقالات همایش نقش IT در اشتغال، تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی.
- قره‌باغیان، مرتضی (۱۳۷۲). اقتصاد رشد و توسعه. جلد اول، چاپ دوم، تهران: نشر نی.

- Jorgenson, D and Griliches, Z (1967), The explanation of productivity Change, *Review of Economic Studies* 34.